

ANEXA I

CONDIȚII GENERALE

PARTEA A – DISPOZIȚII JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE

ARTICOLUL II.1 – DEFINIȚII

În sensul contractului, se aplică următoarele definiții:

„**acțiune**”: în cazul unui grant specific pentru o acțiune, termenul se referă la setul de activități sau proiectul pentru care se acordă grantul; urmează a fi implementate de către partener, conform descrierii din anexa II a contractului specific;

„**informație sau document confidențial**”: orice informație sau document (în orice format) primit de către oricare dintre părți de la cealaltă parte sau accesat de către oricare dintre părți în contextul punerii în aplicare a Contractului cadru sau a unui Contract specific pe care oricare dintre părți l-a identificat în scris ca fiind confidențial. În această categorie nu intră informațiile care sunt disponibile publicului;

„**conflict de interese**”: o situație în care punerea în aplicare cu imparțialitate și obiectivitate a Contractului cadru sau a unui contract specific de către partener este compromisă din motive care implică familia, viața sentimentală, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes comun cu cel al Comisiei sau al oricărui alt terț, legat de obiectul contractului;

„**costuri directe**”: acele costuri specifice care sunt legate în mod direct de implementarea acțiunii și care, prin urmare, pot fi atribuite direct acesteia. Acestea nu pot include costuri indirecte de niciun fel;

„**forță majoră**”: orice situație sau eveniment imprevizibil și excepțional, independent de voința părților, care împiedică îndeplinirea de către oricare dintre părți a obligațiilor care le revin în temeiul Contractului cadru sau a unui Contract specific, care nu poate fi atribuite erorii sau neglijenței din partea acestora sau din partea subcontractanților, a entităților afiliate sau a terților care beneficiază de sprijin financiar, și care se dovedește a fi inevitabil în pofida eforturilor depuse. Nu pot fi invocate ca forță majoră

următoarele: conflictele de muncă, grevele, dificultățile financiare sau orice neprestare a unui serviciu, defecte ale echipamentului sau ale materialului sau întârziere în punerea la dispoziție a acestora, cu excepția cazului în care acestea sunt consecința directă a unui caz relevant de forță majoră;

„**notificare oficială**”: formă de comunicare între părți realizată în scris prin poștă sau e-mail;

„**fraudă**”: orice act sau omisiune intenționată care afectează interesele financiare ale Uniunii, privind folosirea sau prezentarea unor declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, sau privind nedivulgarea unei informații prin încălcarea unei obligații specifice;

„**perioada de implementare**”: perioada de implementare a Contractului cadru menționat la I.2.2 sau perioadă de implementare a activităților care fac parte dintr-o acțiune, conform articolului 2.2 din Contractul specific;

„**costuri indirecte**”: acele costuri care nu sunt costuri specifice direct legate de implementarea acțiunii și care, prin urmare, nu pot fi atribuite acțiunii în mod direct. Acestea nu pot include costuri identificabile sau declarate drept costuri directe eligibile;

„**neregulă**”: orice încălcare a unei dispoziții a dreptului Uniunii care rezultă dintr-o acțiune sau dintr-o omisiune a unui partener, care are sau ar avea ca efect prejudicierea bugetului Uniunii;

„**valoarea maximă a grantului**”: contribuția maximă a UE, la acțiune, așa cum este definită la articolul I.3.1 din Contractul specific;

„**material preexistent**”: orice material, document, tehnologie sau know-how existent înainte să fie utilizat de partener pentru producerea unui rezultat în cadrul implementării acțiunii;

„**drept preexistent**”: orice drept de proprietate industrială și intelectuală asupra unui material preexistent; acesta poate consta dintr-un drept de proprietate, un drept de licență și/sau un drept de utilizare, care aparțin partenerului sau oricărui alți terți;

„**persoană conexă**”: orice persoană care are competența de a reprezenta partenerul sau de a lua decizii în numele său;

„**data de începere**”: data la care începe implementarea acțiunii, astfel cum se prevede la articolul 2.2 din Contractul specific;

„**subcontract**”: un contract de achiziții în sensul articolului II.10, care acoperă implementarea de către un terț a sarcinilor care fac parte din acțiune, astfel cum este aceasta descrisă în Anexa II a Contractului specific;

„**eroare substanțială**”: orice încălcare a unei dispoziții a unui Contract cadru ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni, care cauzează sau ar putea cauza o pierdere bugetului Uniunii.

ARTICOLUL II.2 – OBLIGAȚIILE GENERALE ALE PARTENERULUI

Partenerul:

- (a) trebuie să respecte obiectivele generale comune care formează baza pentru stabilirea parteneriatului, așa cum sunt menționate în Preambul și în Planul de Acțiune stabilit în Anexa I, și să depună eforturi pentru realizarea în practică a acestor obiective în fiecare acțiune pentru care un grant specific este acordat;
- (b) trebuie să mențină relații de cooperare mutuală, participă la schimburi de informații regulate și transparente cu Comisia privind implementarea și continuarea (follow-up) Planului de acțiune stabilit în Anexa II și oricărui grant specific acordat de către Comisie în temeiul Contractului Cadru, precum și în privința oricăror subiecte de interes comun legate de Contractul cadru.
- (c) trebuie să respecte toate obligațiile legale care îi revin în temeiul legislației UE, internaționale și naționale aplicabile;

- (d) trebuie să desfășoare acțiunile pentru care grantul(urile) specific(e) sunt acordate în conformitate cu termenii și condițiile din Contractul cadru și din Contractele specifice;
- (e) trebuie să informeze imediat Comisia asupra oricărei schimbări de natură să afecteze sau să întârzie implementarea acțiunii de care partenerul are cunoștință;
- (f) trebuie să informeze imediat Comisia:
  - (i) asupra oricărei schimbări a situației sale juridice, financiare, tehnice, de organizare sau de proprietate și asupra oricărei schimbări a denumirii, adresei sau a reprezentantului legal;
  - (ii) asupra oricărei schimbări a situației juridice, financiare, tehnice, de organizare sau de proprietate și asupra oricărei schimbări a denumirii, adresei sau a reprezentantului legal, în cazul unei filiale/ punct de lucru/ organizație afiliată partenerului.

ARTICOLUL II.3 – COMUNICAREA ÎNTRE PĂRȚI

II.3.1 Forma și mijloacele de comunicare

Orice comunicare referitoare la Contractul cadru sau la oricare Contract specific sau la punerea lor în aplicare trebuie:

- (a) să se efectueze în scris (pe suport de hârtie sau în format electronic);
- (b) să poarte numărul contractului și
- (c) să se efectueze utilizând datele de contact identificate la articolul 7 din Contractul specific.

În cazul în care o parte solicită confirmarea scrisă a unei comunicări electronice într-un termen rezonabil, expeditorul trebuie să furnizeze o versiune originală și semnată a comunicării, pe suport de hârtie, cât mai curând posibil.

II.3.2 Data comunicărilor

Orice comunicare se consideră a fi realizată atunci când aceasta este primită de către destinatar, cu excepția cazului în care Contractul cadru sau Contractul specific

precizează că data la care comunicarea a fost trimisă este considerată ca dată a primirii comunicării.

E-mailul se consideră a fi fost primit de către destinatar la data trimiterii e-mailului, cu condiția ca acesta să fie trimis la adresa de e-mail indicată la articolul 7 din Contractul specific. Expeditorul trebuie să poată să facă dovada datei de expediere. Dacă expeditorul primește un raport de netrimiteră, acesta trebuie să depună toate eforturile pentru a se asigura că cealaltă parte primește efectiv comunicarea prin e-mail sau prin poștă. În acest caz, se consideră că expeditorul nu și-a încălcat obligația de a trimite comunicarea într-un anumit termen.

Corespondența trimisă Comisiei prin intermediul serviciilor poștale sau de curierat este considerată a fi primită de către Comisie la data la care este înregistrată de către departamentul indicat la articolul 7.1 din Contractul specific.

Notificările oficiale se consideră a fi primite de către destinatar la data primirii indicată în dovada primită de expeditor, potrivit căreia mesajul a fost predat destinatarului specificat.

ARTICOLUL II.4 – RĂSPUNDEREA ÎN CAZ DE PREJUDICIU

II.4.1 Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru niciun prejudiciu cauzat sau suportat de oricare dintre parteneri, inclusiv prejudicii cauzate terților ca urmare a implementării acțiunii sau în timpul implementării acțiunii.

II.4.2 Exceptând cazurile de forță majoră, partenerii trebuie să despăgubească Comisia pentru orice daune suportate de aceasta ca urmare a implementării acțiunii sau din cauză că acțiunea nu a fost implementată în deplină conformitate cu Contractul cadru sau cu Contractul specific.

ARTICOLUL II.5 – CONFLICTUL DE INTERESE

II.5.1 Partenerul trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a preveni orice situație de conflict de interese.

II.5.2 Partenerul trebuie să informeze fără întârziere Comisia cu privire la orice situație care constituie sau care ar putea să ducă la un conflict de interese.

Partenerul trebuie să efectueze imediat toate demersurile necesare pentru remedierea acestei situații.

Comisia poate să verifice dacă măsurile luate sunt adecvate și poate să solicite adoptarea unor măsuri suplimentare până la un termen limită specificat.

ARTICOLUL II.6 – CONFIDENȚIALITATEA

II.6.1 Pe durata implementării acțiunii și timp de cinci ani de la plata soldului, părțile trebuie să trateze cu confidențialitate toate informațiile și documentele confidențiale.

II.6.2 Părțile pot utiliza informațiile și documentele confidențiale pentru alt scop decât îndeplinirea obligațiilor acestora în temeiul Contractului cadru și a Contractului specific doar dacă au obținut mai întâi acordul prealabil scris al celeilalte părți.

II.6.3 Obligațiile de confidențialitate nu se aplică dacă:

- (a) partea care divulgă informațiile este de acord să exonereze cealaltă parte de aceste obligații;
- (b) informațiile sau documentele confidențiale devin publice prin alte mijloace decât prin încălcarea obligațiilor de confidențialitate;
- (c) divulgarea informațiilor sau a documentelor confidențiale este prevăzută de lege.

ARTICOLUL II.7 – PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

II.7.1 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către Comisie

Toate datele cu caracter personal incluse în Contractul cadru și în Contractele specifice trebuie prelucrate de către Comisie în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2018/1725¹.

Aceste date trebuie prelucrate de către operatorul de date menționat la articolul I.3 numai pentru punerea în aplicare, gestionarea și monitorizarea acordului sau pentru protejarea intereselor financiare ale UE, inclusiv pentru controalele, auditurile și investigațiile efectuate în conformitate cu articolul II.27.

Partenerul are dreptul să acceseze și să își corecteze propriile date cu caracter personal. În acest scop, aceștia trebuie să adreseze întrebările referitoare la prelucrarea datelor lor cu caracter personal operatorului de date indicat la articolul I.3.

Partenerul poate sesiza în orice moment Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor.

II.7.2 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către partener

Partenerul trebuie să prelucreze datele cu caracter personal din cadrul Contractului cadru sau Contractelor specifice în conformitate cu legislația UE și națională aplicabilă în domeniul protecției datelor (inclusiv cu cerințele în materie de autorizare sau de notificare).

Partenerul poate să acorde personalului său acces doar la datele care sunt strict necesare pentru punerea în aplicare, gestionarea și monitorizarea Contractului cadru și a Contractelor specifice.

Partenerul trebuie să adopte măsuri de securitate tehnice și organizaționale adecvate având în vedere riscurile inerente prelucrării și având în vedere natura datelor cu caracter personal vizate. Aceasta pentru:

---

¹ REGULAMENTUL (UE) 2018/1725 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE

- (a) a împiedica accesul oricărei persoane neautorizate la sistemele computerizate de prelucrare a datelor cu caracter personal, și în special:
  - (i) citirea, copierea, modificarea sau eliminarea neautorizată a suporturilor de stocare;
  - (ii) introducerea neautorizată de date, precum și divulgarea, modificarea sau ștergerea neautorizată a datelor cu caracter personal stocate;
  - (iii) utilizarea neautorizată a sistemelor de prelucrare a datelor prin intermediul mijloacelor de transmitere a datelor;
- (b) a garanta că utilizatorii autorizați ai sistemului de prelucrare a datelor pot să acceseze numai datele cu caracter personal pentru care au drept de acces;
- (c) a înregistra ce date cu caracter personal au fost comunicate, când și cui au fost comunicate;
- (d) a asigura că datele cu caracter personal prelucrate în numele unor terți pot fi prelucrate numai în modul prevăzut de către Comisie;
- (e) a garanta faptul că, în timpul comunicării datelor cu caracter personal și al transportului suporturilor de stocare, datele nu pot fi citite, copiate sau șterse fără autorizare;
- (f) a concepe o structură organizatorică care să îndeplinească cerințele de protecție a datelor.

ARTICOLUL II.8 – VIZIBILITATEA FINANȚĂRII ACORDATE DE UNIUNEA EUROPEANĂ

II.8.1 Informații privind finanțarea acordată de Uniune și utilizarea emblemei Uniunii Europene

Cu excepția cazului în care Comisia solicită sau acceptă altfel, orice comunicare sau publicare privind acțiunea, efectuată de către partener, inclusiv la conferințe, seminare sau în cadrul altor informații sau materiale promoționale (precum broșuri, foi volante, postere, prezentări, format electronic etc.), trebuie:

- (a) să menționeze că acțiunea a beneficiat de fonduri din partea Uniunii și
- (b) să afișeze emblema Uniunii Europene.

Atunci când este afișată în asociere cu un alt logo, emblema Uniunii Europene trebuie să aibă proeminența corespunzătoare.

Obligația de a afișa emblema Uniunii Europene nu conferă partenerului dreptul de utilizare exclusivă. Partenerul nu își poate însuși emblema Uniunii Europene sau orice altă marcă sau logo similar, nici prin înregistrare, nici prin alte mijloace.

În sensul primului, al celui de al doilea și al celui de al treilea paragraf și în condițiile prevăzute de acestea, partenerul poate să utilizeze emblema UE fără să trebuiască să obțină în prealabil permisiunea Comisiei.

II.8.2 Clauze care exonerează Comisia de responsabilitate

Orice comunicare sau publicare privind acțiunea, efectuată de către partener, în orice formă și prin orice mijloc, trebuie să indice:

- (a) faptul că aceasta reflectă exclusiv punctul de vedere al autorului,
- (b) Comisia nefiind responsabilă de modul în care pot fi utilizate informațiile cuprinse în comunicare sau publicare.

ARTICOLUL II.9 – DREPTURI PREEXISTENTE, DREPTURI DE PROPRIETATE ȘI DE UTILIZARE A REZULTATELOR (INCLUSIV DREPTURI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ ȘI INDUSTRIALĂ)

II.9.1 Dreptul de proprietate al partenerului asupra rezultatelor

Partenerul păstrează proprietatea asupra rezultatelor acțiunii, inclusiv asupra drepturilor de proprietate industrială și intelectuală, precum și asupra rapoartelor și a

celorlalte documente legate de aceasta, sub rezerva unor dispoziții contrare ale acordului.

II.9.2 Drepturi preexistente

În cazul în care Comisia transmite partenerului o cerere scrisă în care precizează rezultatele pe care intenționează să le utilizeze, partenerul trebuie:

- (a) să stabilească o listă în care sunt menționate toate drepturile preexistente care au fost incluse în rezultatele respective și
- (b) să transmită această listă Comisiei cel târziu odată cu cererea de plată a soldului.

Partenerul trebuie să se asigure că deține toate drepturile de utilizare a oricăror drepturi preexistente pe durata punerii în aplicare a Contractului specific.

II.9.3 Drepturile de utilizare de către Uniune a rezultatelor și a drepturilor preexistente

Partenerul acordă Uniunii următoarele drepturi de utilizare a rezultatelor unei acțiuni:

- (a) în scopuri proprii și, în special, punerea la dispoziția persoanelor care lucrează pentru Comisie, alte instituții, agenții și organisme ale Uniunii și la dispoziția instituțiilor statelor membre, precum și copierea și reproducerea integrală sau parțială, în număr nelimitat de copii;
- (b) reproducere: dreptul de a autoriza direct sau indirect, temporar sau permanent, reproducerea rezultatelor prin orice mijloace (mecanice, digitale sau de alt fel) și sub orice formă, integral sau parțial;
- (c) comunicare către public: dreptul de a autoriza orice afișaj, modalitate publică de execuție sau comunicare către public, prin fir sau fără fir, inclusiv punerea la dispoziția publicului a rezultatelor astfel încât publicul să poată avea acces la acestea în locul și momentul alese în mod individual; acest drept include, de asemenea, comunicarea și radiodifuzarea prin cablu sau prin satelit;
- (d) distribuire: dreptul de a autoriza orice formă de distribuire a rezultatelor sau a copiilor rezultatelor către public;

- (e) adaptare: dreptul de a modifica rezultatele;
- (f) traducere;
- (g) dreptul de a stoca și de a arhiva rezultatele în conformitate cu normele de gestionare a documentelor aplicabile Comisiei, inclusiv digitalizarea sau modificarea formatului în scopul conservării sau al unei noi utilizări;
- (h) în cazul în care rezultatele sunt documente, dreptul de a autoriza reutilizarea documentelor în conformitate cu Decizia 2011/833/UE a Comisiei din 12 decembrie 2011 privind reutilizarea documentelor Comisiei, dacă respectiva decizie este aplicabilă, iar documentele intră în domeniul său de aplicare și nu sunt excluse prin oricare dintre dispozițiile acesteia. În sensul acestei dispoziții, termenii „reutilizare” și „document” au înțelesul prevăzut prin Decizia 2011/833/UE.

Drepturile de utilizare de mai sus pot fi prezentate în detaliu în contractul specific.

Drepturi suplimentare de utilizare pentru Uniune pot fi prevăzute în Contractul specific.

Partenerul trebuie să se asigure că Uniunea are dreptul de a utiliza orice drept preexistent care a fost inclus în rezultatele acțiunii. Drepturile preexistente trebuie utilizate pentru aceleași scopuri și în aceleași condiții aplicabile drepturilor de utilizare a rezultatelor acțiunii, cu excepția cazului în care se prevede altfel în Contractul specific.

Informațiile cu privire la titularul drepturilor de autor trebuie inserate în cazurile în care rezultatul este divulgat de către Uniune. Informațiile privind drepturile de autor trebuie prezentate astfel: „© – anul – numele titularului drepturilor de autor. Toate drepturile rezervate. Licență acordată Uniunii Europene cu respectarea anumitor condiții.”

Dacă partenerul acordă Comisiei drepturi de utilizare, acest lucru nu afectează obligațiile de confidențialitate prevăzute la articolul II.6 sau obligația partenerului prevăzută la articolul II.2.

ARTICOLUL II.10 – ATRIBUIREA CONTRACTELOR NECESARE PENTRU IMPLEMENTAREA UNEI ACȚIUNI

II.10.1 În cazul în care pentru implementarea unei acțiuni, partenerul trebuie să achiziționeze bunuri, lucrări sau servicii, partenerul trebuie să atribuie contractul ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic sau, după caz, ofertei care prezintă cel mai mic preț. În acest demers, trebuie evitate conflictele de interese.

Partenerul trebuie să se asigure că articolul II.27 se aplică și tuturor părților contractate de către partener, asigurându-se că în mod special Comisia, Curtea de Conturi Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) își pot exercita drepturile în temeiul articolului II.27 și în ceea ce privește contractanții partenerului.

II.10.2 Partenerul care este „autoritate contractantă” în sensul Directivei 2014/24/UE² sau „entitate contractantă” în sensul Directivei 2014/25/UE³ trebuie să respecte normele naționale aplicabile în domeniul achizițiilor publice.

Partenerul trebuie să se asigure că toate condițiile care i se aplică în temeiul articolelor II.4, II.5, II.6 și II.9 se aplică și contractanților.

II.10.3 Partenerul este singurul responsabil de executarea acțiunii și de respectarea Contractului cadru și a Contractului specific.

II.10.4 Dacă partenerul încalcă obligațiile ce îi revin în temeiul articolului II.10.1, costurile aferente contractului vizat sunt considerate neeligibile în conformitate cu articolul II.19.2 literele (c), (d) și (e).

Dacă partenerul încalcă obligațiile ce îi revin în temeiul articolului II.10.2, grantul poate fi redus în conformitate cu articolul II.25.4.

---

² DIRECTIVA 2014/24/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE

³ DIRECTIVA 2014/25/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE

ARTICOLUL II.11 – SUBCONTRACTAREA SARCINILOR CARE FAC PARTE DIN ACȚIUNE

II.11.1 Partenerul poate subcontracta sarcinile care fac parte din acțiune. Dacă recurge la această posibilitate, partenerul trebuie să se asigure că, pe lângă condițiile prevăzute la articolul II.10, se respectă, de asemenea, următoarele condiții:

- (a) subcontractarea nu acoperă sarcinile principale ale acțiunii;
- (b) recurgerea la subcontractare este justificată având în vedere natura acțiunii și ceea ce este necesar pentru implementarea acesteia;
- (c) costurile estimate ale subcontractării pot fi identificate clar în bugetul estimativ prezentat în anexa II a Contractului specific;
- (d) recurgerea la subcontractare, în cazul în care nu este prevăzută în anexa II a contractului specific, este comunicată de către partener și aprobată de către Comisie. Comisia poate acorda aprobarea:
  - (i) înainte de a se recurge la subcontractare, dacă partenerul solicită o modificare în conformitate cu articolul II.13 sau
  - (ii) după ce s-a recurs la subcontractare, atunci când subcontractarea:
    - este justificată mai ales în raportul tehnic intermediar sau în raportul tehnic final prevăzut la articolele 4.3 și 4.4 din Contractul specific și
    - nu presupune modificări ale Contractului cadru sau ale Contractului specific care ar pune sub semnul întrebării decizia de acordare a contractului cadru de parteneriat sau a contractului specific sau care ar contraveni tratamentului egal al solicitanților;
- (e) partenerul se asigură că toate condițiile care i se aplică în temeiul articolului II.8 se aplică și subcontractanților.

II.11.2 Dacă partenerul încalcă obligațiile care îi revin în temeiul articolului II.11.1 litera (a), (b), (c) sau (d), costurile aferente contractului vizat sunt considerate neeligibile în conformitate cu articolul II.19.2 litera (f).

Dacă partenerul încalcă obligația care îi revine în temeiul articolului II.11.1 litera (e), grantul poate fi redus în conformitate cu articolul II.25.4.

ARTICOLUL II.12 – SPRIJIN FINANCIAR ACORDAT TERȚILOR

II.12.1 Dacă, în cursul implementării acțiunii, partenerul trebuie să acorde sprijin financiar terților, partenerul trebuie să acorde acest sprijin financiar în conformitate cu condițiile prevăzute în anexa II din Contractul specific. În aceste condiții, trebuie menționate cel puțin următoarele informații:

- (a) valoarea maximă a sprijinului financiar. Această valoare nu poate depăși 60 000 EUR pentru fiecare terț, cu excepția cazului în care sprijinul financiar este scopul principal al acțiunii, astfel cum se specifică în anexa II a contractului specific;
- (b) criteriile de determinare a valorii exacte a sprijinului financiar;
- (c) diferitele tipuri de activități care pot beneficia de sprijin financiar, pe baza unei liste fixe;
- (d) persoanele sau categoriile de persoane care pot să primească sprijin financiar;
- (e) criteriile de acordare a sprijinului financiar.

II.12.2 Cu titlu de excepție de la articolul II.12.1, în cazul în care sprijinul financiar ia forma unui premiu, partenerii trebuie să acorde acest sprijin financiar în conformitate cu condițiile prevăzute în anexa II a Contractului specific. Conform acestor condiții, trebuie menționate cel puțin următoarele informații:

- (a) condițiile de participare;
- (b) criteriile de atribuire;
- (c) valoarea premiului;

(d) modalitățile de plată.

II.12.3 Partenerii trebuie să se asigure că toate condițiile care li se aplică în temeiul articolelor II.4, II.5, II.6, II.8, II.9 și II.27 se aplică și terților care beneficiază de sprijin financiar.

ARTICOLUL II.13 – MODIFICĂRI ALE CONTRACTULUI

II.13.1 Orice modificare a Contractului cadru sau a unui Contract specific trebuie să fie făcută în scris.

II.13.2 Nicio modificare nu poate avea scopul sau efectul de a aduce Contractului cadru sau a unui contract specific schimbări care ar pune sub semnul întrebării decizia de acordare a grantului sau care sunt contrare principiului egalității de tratament a solicitanților.

II.13.3 Cererea de modificare trebuie:

- (a) să fie justificată în mod corespunzător;
- (b) să fie însoțită de documente justificative adecvate și
- (c) să fie trimisă celeilalte părți în timp util, înainte de data la care urmează să producă efecte, și, în orice caz, cu o lună înainte de încheierea perioadei de implementare a contractului cadru de parteneriat sau a contractului specific.

Litera (c) nu se aplică în cazurile justificate în mod corespunzător de către partea care solicită modificarea, dacă cealaltă parte este de acord.

II.13.4 În cazul unui grant specific operațional, perioada de implementare menționată în Art. 2.2 din Contractul specific nu poate fi extinsă printr-un amendament.

II.13.5 Modificările intră în vigoare la data la care semnează ultima parte sau la data aprobării cererii de modificare.

Modificările produc efecte de la o dată convenită de către părți sau, dacă nu există o dată convenită, de la data la care intră în vigoare modificarea.

ARTICOLUL II.14 – CESIUNEA CREANȚELOR DE PLATĂ CĂTRE TERȚI

II.14.1 Partenerul nu poate să cesioneze terților cererile de plată înaintate Comisiei, cu excepția cazului în care Comisia își dă acordul pe baza unei cereri scrise și întemeiate prezentate de către partener.

Dacă cesiunea nu este acceptată de Comisie sau dacă nu sunt respectate condițiile cesiunii, aceasta nu produce efecte pentru Comisie.

II.14.2 În nicio situație, cesiunea nu poate exonera partenerul de obligațiile pe care le are față de Comisie.

ARTICOLUL II.15 – FORȚA MAJORĂ

II.15.1 O parte care se confruntă cu un caz de forță majoră trebuie să trimită de îndată celeilalte părți o notificare oficială, precizând natura situației sau a evenimentului, durata probabilă și efectele previzibile.

II.15.2 Părțile trebuie să ia măsurile necesare pentru a limita prejudiciul rezultat dintr-un caz de forță majoră. Acestea trebuie să facă tot ce le stă în putință pentru a relua implementarea acțiunii de îndată ce este posibil.

II.15.3 Nu se poate considera că partea care se confruntă cu un caz de forță majoră încalcă obligațiile care îi revin în temeiul acordului dacă nu a putut să îndeplinească obligațiile ca urmare a cazului de forță majoră.

ARTICOLUL II.16 – SUSPENDAREA IMPLEMENTĂRII ACȚIUNII

II.16.1 Suspendarea implementării de către partener

Partenerul poate suspenda implementarea acțiunii sau a oricărei părți a acesteia dacă din cauza unor circumstanțe extraordinare realizarea acesteia este imposibilă sau excesiv de dificilă, în special în caz de forță majoră.

Partenerul trebuie să informeze de îndată Comisia, precizând:

- (a) motivele suspendării, inclusiv detalii cu privire la data sau perioada în care au survenit circumstanțele excepționale și
- (b) data estimată a reluării.

De îndată ce împrejurările îi permit partenerului să reia implementarea acțiunii, acesta trebuie să informeze de îndată Comisia și să prezinte o cerere de modificare a Contractului cadru sau a contractului specific, astfel cum se prevede la articolul II.16.3. Această obligație nu se aplică în cazul în care Contractul cadru sau contractul specific se încheie conform prevederilor din articolele II.17.1 sau II.17.2.2 litera (b) sau (c).

II.16.2 Suspendarea implementării de către Comisie

II.16.2.1 Motive de suspendare

Comisia poate suspenda implementarea acțiunii sau a oricărei părți a acesteia sau implementarea Contractului cadru:

- (a) în cazul în care Comisia are dovezi că partenerul se face vinovat de erori substanțiale, nereguli sau fraude în procedura de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a Contractului cadru sau a unui contract specific sau în cazul în care partenerul nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul acestor acorduri;
- (b) în cazul în care Comisia are dovezi că partenerul se face vinovat de erori sistemice sau recurente, nereguli, fraudă sau încălcări grave ale obligațiilor care îi revin în cadrul altor granturi finanțate de Uniune sau de Comunitatea Europeană a Energiei Atomice („Euratom”) care au fost acordate partenerului respectiv în condiții similare, iar acele erori, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor au un impact semnificativ asupra prezentului Contract cadru sau a unui contract specific sau
- (c) în cazul în care Comisia bănuiește că partenerul se face vinovat de erori substanțiale, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor în cursul procedurii de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a Contractului cadru sau a unui contract specific și trebuie să verifice dacă acestea au avut loc efectiv.

Implementarea fiecărei acțiuni pentru care un grant specific a fost acordat este în mod automat suspendată de la data la care intră în efect suspendarea implementării Contractului cadru.

II.16.2.2 Procedura de suspendare

Etapa 1 — Înainte de a suspenda implementarea acțiunii, Comisia trebuie să trimită partenerului o notificare oficială:

- (a) prin care îl informează cu privire la:
  - (i) intenția sa de a suspenda implementarea;
  - (ii) motivele suspendării;
  - (iii) condițiile necesare pentru reluarea implementării Contractului cadru sau a acțiunii în cazurile menționate în articolul II.16.2.1 literele (a) și (b) și
- (b) prin care îl invită să prezinte observații în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea notificării oficiale.

Etapa 2 — În cazul în care Comisia nu primește observații sau decide să continue procedura în pofida observațiilor pe care le-a primit, aceasta trebuie să trimită partenerului o notificare oficială prin care îl informează cu privire la:

- (a) suspendarea implementării;
- (b) motivele suspendării și
- (c) condițiile finale pentru reluarea implementării Contractului cadru sau acțiunii în cazurile menționate la articolul II.16.2.1 literele (a) și (b) sau
- (d) data indicativă de finalizare a verificării necesare în cazul menționat la articolul II.16.2.1 litera (c).

Suspendarea intră în vigoare la data primirii notificării oficiale de către partener sau la o dată ulterioară, precizată în aceeași notificare oficială.

În caz contrar, Comisia trebuie să trimită partenerului o notificare oficială prin care îl informează că nu va continua procedura de suspendare.

II.16.2.3 Reluarea implementării

Pentru a relua implementarea, partenerul trebuie să întrunească de îndată condițiile notificate și trebuie să informeze Comisia cu privire la progresele înregistrate.

Dacă sunt întrunite condițiile pentru reluarea implementării Contractului cadru sau a Contractelor specifice sau dacă s-au efectuat verificările necesare, Comisia trebuie să trimită partenerului o notificare oficială:

- (a) prin care îl informează că s-au întrunit condițiile pentru ridicarea suspendării și
- (b) prin care îi solicită să prezinte o cerere de modificare a contractului, astfel cum se prevede la articolul II.16.3. Această obligație nu se aplică în cazul în care Contractul cadru sau Contractul specific este reziliat în conformitate cu articolul II.17.1 sau II.17.2.2 litera (b), (f) sau (g).

II.16.3 Efectele suspendării

II.16.3.1 Dacă implementarea Contractului cadru nu este încheiată, acesta poate fi adaptat la noile condiții de implementare conform Articolului II.13.

Suspendarea implementării Contractului cadru și a tuturor acțiunilor automat suspendate în conformitate cu ultimul paragraf al articolului II.16.2.1 este considerată revocată de la data notificării de către Comisie la care se face referință în Articolul II.16.2.3 litera a). În acest caz Articolul II.16.3.2 nu se aplică.

II.16.3.2 Dacă implementarea acțiunii suspendate poate fi reluată, iar Contractul specific nu a fost reziliat, Contractul specific trebuie modificat în conformitate cu articolul II.13 pentru:

- (a) a se stabili data de la care se va relua acțiunea;
- (b) a se prelungi durata acțiunii și
- (c) a se efectua alte modificări necesare pentru a se adapta acțiunea la noua situație.

Suspendarea este revocată cu începere de la data reluării acțiunii, specificată în modificare. Această dată poate fi anterioară datei la care intră în vigoare modificarea.

II.16.3.3 Costurile suportate pe perioada suspendării, aferente implementării acțiunii suspendate sau părții suspendate a acțiunii nu pot fi rambursate din grant sau acoperite de acesta.

Suspendarea implementării acțiunii sau implementării Contractului cadru nu aduce atingere dreptului Comisiei de a rezilia acordul în cauză în conformitate cu articolul II.17.2, de a reduce grantul sau de a recupera sumele plătite în mod necuvenit, în conformitate cu articolele II.25.4 și II.26.

Niciuna dintre părți nu poate pretinde despăgubiri pentru prejudiciul cauzat de suspendarea acordului de către cealaltă parte.

ARTICOLUL II.17 – REZILIEREA CONTRACTULUI CADRU ȘI A CONTRACTELOR SPECIFICE

II.17.1 Rezilierea Contractului cadru sau a Contractului specific de către partener

II.17.1.1 Rezilierea Contractului cadru

Partenerul poate să rezilieze contractual cadru fără a preciza motivele pentru reziliere.

Partenerul trebuie să trimită o notificare oficială a rezilierii către Comisie în care precizează data de la care rezilierea produce efecte. Această dată trebuie stabilită după data notificării oficiale.

II.17.1.2 Rezilierea unui Contract specific

Partenerul poate rezilia un contract specific.

Partenerul trebuie să trimită Comisiei o notificare oficială a rezilierii, în care precizează:

- (a) motivele rezilierii și
- (b) data de la care rezilierea produce efecte. Această dată trebuie stabilită după data notificării oficiale.

În cazul în care partenerul nu precizează motivele rezilierii sau în cazul în care Comisia consideră că motivele nu justifică rezilierea, se consideră că acordul specific nu a fost reziliat în mod adecvat.

Rezilierea produce efecte de la data specificată în notificarea oficială.

II.17.2 Rezilierea de către Comisie a contractului cadru sau a contractului specific

II.17.2.1 Rezilierea Contractului cadru

Comisia poate să rezilieze Contractul cadru fără să precizeze motive specifice pentru reziliere.

Comisia trebuie să trimită o notificare oficială de reziliere partenerului specificând data la care rezilierea produce efecte. Notificarea trebuie trimisă înainte de data la care produce efecte.

II.17.2.2 Rezilierea Contractului Cadru sau a unui Contract specific datorită unor motive explicite

Comisia poate rezilierea unui Contract cadru sau a unui Contract specific dacă:

- (a) o schimbare în situația juridică, financiară, tehnică, organizațională sau de proprietate a partenerului este de natură să afecteze în mod substanțial punerea în aplicare a Contractului cadru sau a Contractului specific sau pune sub semnul întrebării decizia Comisiei de stabilire a unui Contract cadru de parteneriat sau acordarea unui grant specific;

- (b) partenerul nu implementează acțiunea conform descrierii din anexa II a Contractului specific sau dacă nu îndeplinește o altă obligație substanțială care îi revine în temeiul contractului cadru sau contractului specific;
- (c) implementarea acțiunii nu este posibilă sau este suspendată ca urmare a unui caz de forță majoră sau a unor circumstanțe excepționale și:
  - (i) reluarea este imposibilă sau
  - (ii) modificările necesare ale Contractului cadru sau ale contractului specific ar pune sub semnul întrebării decizia de acordare a grantului sau ar contraveni egalității de tratament a solicitanților;
- (d) partenerul sau orice persoană care își asumă o răspundere nelimitată pentru datoriile partenerului se regăsește într-una dintre situațiile prevăzute la articolul 106 alineatul (1) literele (a) și (b) din Regulamentul financiar;
- (e) partenerul sau orice persoană conexă se regăsește în oricare dintre situațiile prevăzute la articolul 106 alineatul (1) litera (c), (d), (e) sau (f) sau intră sub incidența articolului 106 alineatul (2) din Regulamentul financiar;
- (f) în cazul în care Comisia are dovezi că un partener sau orice persoană conexă au săvârșit erori substanțiale, nereguli sau fraude în procedura de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a Contractului cadru sau a contractului specific, inclusiv dacă respectivul partener sau persoană conexă a prezentat informații false sau nu a prezentat informațiile solicitate;
- (g) în cazul în care Comisia are dovezi că un partener a săvârșit erori sistemice sau recurente, nereguli, fraude sau încălcări grave ale obligațiilor care îi revin în cadrul altor granturi acordate de Uniune sau de Euratom care au fost acordate partenerului respectiv în condiții similare, iar acele erori, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor au un impact semnificativ asupra prezentului grant sau asupra contractului cadru sau
- (h) în cazul în care Comisia a trimis partenerului o notificare oficială prin care îi cerea să pună capăt participării entității sale afiliate deoarece acea

entitate se regăsește în una din situațiile prevăzute la litera (e), (f) sau (g), iar partenerul respectiv nu a solicitat o modificare prin care să se pună capăt participării entității și prin care să se realoce sarcinile acesteia.

- (i) partenerul sau orice persoană conexă sau orice persoană individuală care este esențială pentru grant sau pentru implementarea Contractului cadru sau a oricărui contract specific a creat o entitate sub o jurisdicție diferită cu intenția de a eluda obligațiile fiscale, sociale sau orice alte obligații legale în jurisdicția unde este înregistrat sediul său, administrația sa central sau principala locație pentru afaceri.
- (j) partenerul sau orice altă persoană conexă sau orice altă persoană naturală care este esențială pentru grant sau pentru implementarea Contractului cadru sau a oricărui Contract specific a fost creat cu intenția menționată la punctul (i).

II.17.2.3 Procedura de reziliere bazată pe motive explicite

Etapa 1 - Înainte de rezilierea Contractului cadru sau a unui contract specific în temeiul unuia dintre motivele menționate în Articolul II.2.2, Comisia trebuie să trimită partenerului o notificare oficială:

- (a) Prin care îl informează despre:
  - (i) intenția sa de reziliere;
  - (ii) motivele rezilierii, și
- (b) prin care îi cere ca în 45 de zile calendaristice de la primirea notificării oficiale:
  - (i) să prezinte observații; și
  - (ii) în cazul de la articolul II.17.2.2 litera (b), să informeze Comisia cu privire la măsurile de asigurare a îndeplinirii obligațiilor care derivă din Contractul cadru sau din Contractul specific.

Etapa 2 — În cazul în care Comisia nu primește observații sau decide să continue procedura în pofida observațiilor pe care le-a primit, aceasta va trimite partenerului o notificare oficială prin care îl informează cu privire la reziliere și la data de la care

rezilierea intră în vigoare. În caz contrar, Comisia trebuie să trimită partenerului o notificare oficială prin care îl informează că procedura de reziliere nu este continuată.

Rezilierea produce efecte:

- (a) în cazul rezilierii în temeiul articolului II.17.2.2 literele (a), (b) și (d): din ziua indicată în notificarea oficială a rezilierii menționată la al doilea paragraf (și anume în etapa 2 de mai sus);
- (b) în cazul rezilierii în temeiul articolului II.17.2.2 literele (c), (e), (f), (g), (h), (i) și (j): din ziua următoare celei în care partenerul primește notificarea oficială a rezilierii menționată la al doilea paragraf (și anume în etapa 2 de mai sus).

II.17.3 Efectele rezilierii

Atunci când Contractul cadru este reziliat în conformitate cu Articolul II.17.1.1 sau de către Comisie conform Articolului II.17.2.1 sau II.17.2.2:

- a) Partenerul trebuie să încheie implementarea oricărui Contract specific, guvernat de către Contractul cadru, care a intrat în vigoare înainte de data la care rezilierea Contractului cadru produce efecte;
- b) Comisia trebuie să onoreze obligațiile sale care emană din implementarea oricărui Contract specific, guvernat de Contractul cadru, care a intrat în vigoare înainte de data la care rezilierea Contractului cadru produce efecte.

În termen de 60 de zile calendaristice de la data la care rezilierea unui Contract specific intră în vigoare, partenerul trebuie să prezinte o cerere de plată a soldului în conformitate cu articolul 4.4 din Contractul specific.

În cazul în care Comisia nu primește cererea de plată a soldului în termenul menționat mai sus, numai costurile care sunt incluse într-un raport tehnic aprobat și, dacă este cazul, într-o declarație financiară aprobată, sunt rambursate sau acoperite de grant.

În cazul în care contractul este reziliat de către Comisie deoarece partenerul a încălcat obligația de a prezenta cererea de plată, partenerul nu poate să prezinte cereri de plată după data rezilierii. În acest caz, se aplică al treilea paragraf.

Comisia calculează valoarea finală a grantului, astfel cum se prevede la articolul II.25, și soldul, astfel cum se prevede la articolul 5.4 din Contractul specific, pe baza rapoartelor prezentate. Numai costurile suportate anterior datei la care rezilierea intră în vigoare sunt rambursate sau acoperite de grant. Costurile aferente contractelor care urmează să fie executate numai după data rezilierii nu sunt luate în considerare, nu sunt rambursate sau acoperite de grant.

Comisia poate reduce grantul în conformitate cu articolul II.25.4 în cazul:

- (a) rezilierii necorespunzătoare a acordului de către coordonator, în sensul articolului II.17.1.2 sau
- (b) rezilierii acordului specific de către Comisie în baza oricăruia dintre motivele prevăzute la articolul II.17.2.2 literele (b), (e), (f), (g) și (h).

Niciuna dintre părți nu poate să pretindă despăgubiri pe motiv că cealaltă parte a reziliat Contractul cadru sau un Contract specific.

În urma rezilierii, obligațiile partenerului se aplică în continuare, în special cele prevăzute la articolele I.4, II.6, II.8, II.9, II.14, II.27, precum și orice dispoziții suplimentare privind utilizarea rezultatelor, astfel cum sunt prevăzute în Condițiile speciale sau în Contractul specific vizat.

ARTICOLUL II.18 — LEGISLAȚIA APLICABILĂ, SOLUȚIONAREA LITIGIILOR ȘI DECIZII CARE CONSTITUIE TITLU EXECUTORIU

II.18.1 Contractul cadru și orice Contract specific este reglementat de dreptul Uniunii aplicabil, completat, după caz, de legislația belgiană.

II.18.2 În conformitate cu articolul 272 din TFUE, Tribunalul sau, în caz de recurs, Curtea de Justiție a Uniunii Europene este unica instanță competentă să soluționeze orice litigiu dintre Uniune și oricare partener cu privire la interpretarea, aplicarea sau validitatea Contractului cadru sau a oricărui contract specific, în cazul în care litigiul nu poate fi soluționat pe cale amiabilă.

II.18.3 În conformitate cu articolul 299 din TFUE, în scopul recuperării în sensul articolului II.26, Comisia poate adopta o decizie, care constituie titlu

executoriu, de impunere de obligații pecuniare asupra persoanelor, altele decât statele.

O astfel de decizie poate fi atacată în fața Tribunalului Uniunii Europene, în conformitate cu articolul 263 din TFUE.

PARTEA B – DISPOZIȚII FINANCIARE

ARTICOLUL II.19 – COSTURI ELIGIBILE

II.19.1 Condiții de eligibilitate a costurilor

Costurile eligibile ale acțiunii sunt costurile suportate efectiv de partener și care îndeplinesc următoarele criterii:

- (a) sunt suportate în perioada de implementare, cu excepția costurilor aferente cererii de plată a soldului și documentelor justificative corespunzătoare menționate/menționat la articolul 4.4;
- (b) sunt indicate în bugetul aprobat al acțiunii. Bugetul aprobat este prezentat în anexa II a Contractului specific;
- (c) sunt suportate în legătură cu acțiunea, astfel cum este aceasta descrisă în anexa II a Contractului specific, și sunt necesare pentru implementarea acesteia;
- (d) pot fi identificate și verificate, fiind, în special, înregistrate în evidențele contabile ale partenerului și stabilite în conformitate cu standardele contabile aplicabile țării în care este stabilit partenerul și în conformitate cu practicile contabile uzuale ale partenerului;
- (e) respectă dispozițiile legislației fiscale și sociale aplicabile și
- (f) sunt rezonabile, justificate și respectă principiul bunei gestiuni financiare, în special în ceea ce privește economia și eficiența.

II.19.2 Costuri directe eligibile

Pentru a fi eligibile, costurile directe ale acțiunii trebuie să respecte condițiile de eligibilitate prevăzute la articolul II.19.1.

În special, următoarele categorii de costuri sunt costuri directe eligibile, cu condiția ca acestea să îndeplinească condițiile de eligibilitate prevăzute la articolul II.19.1, precum și următoarele condiții:

- (a) costurile cu personalul care lucrează cu partenerul în temeiul unui contract de muncă sau al unui act de numire echivalent și care este alocat acțiunii, cu condiția ca aceste costuri să fie în conformitate cu politica obișnuită a partenerului în materie de remunerare.

Aceste costuri includ salariile efective, la care se adaugă contribuțiile la sistemul de securitate socială și alte costuri prevăzute de lege incluse în remunerație. Aceste costuri pot cuprinde, de asemenea, remunerații suplimentare, inclusiv plăți în baza contractelor suplimentare indiferent de natura contractelor respective, cu condiția ca acestea să fie plătite în mod consecvent ori de câte ori este necesar același tip de activitate sau de expertiză, independent de sursa de finanțare folosită.

În costurile cu personalul se pot include, de asemenea, costurile aferente persoanelor fizice care lucrează cu partenerul în baza unui contract, altul decât un contract de muncă, sau costurile aferente persoanelor fizice care sunt detașate de către un terț să lucreze cu partenerul, contra cost, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- (i) persoana își desfășoară activitatea la fel ca un angajat (în ceea ce privește modul de organizare a activităților, sarcinile de lucru sau locația)
- (ii) rezultatul activității aparține partenerului și
- (iii) costurile nu sunt în mod semnificativ diferite de costurile cu personalul care îndeplinește sarcini similare în temeiul unui contract de muncă încheiat cu partenerul;

- (b) costurile cu transportul și diurna, cu condiția ca acestea să fie în conformitate cu practicile obișnuite ale partenerului privind deplasările;
- (c) costurile cu amortizarea echipamentelor sau a altor active (noi sau de ocazie), astfel cum sunt înregistrate în evidențele contabile ale partenerului, cu condiția ca activul:
  - (i) să fie amortizat în conformitate cu standardele contabile internaționale și cu practicile contabile obișnuite ale partenerului și
  - (ii) să fi fost achiziționat în conformitate cu articolul II.10.1, dacă achiziția a avut loc în perioada de implementare.

Costurile cu închirierea sau leasingul echipamentelor sau al altor active sunt, de asemenea, eligibile, cu condiția ca aceste costuri să nu depășească costurile de amortizare a echipamentelor sau a activelor similare și să excludă orice taxă de finanțare.

Numai acea parte din costurile de amortizare, de închiriere sau de leasing a echipamentelor care corespunde perioadei de implementare definite la Articolul 2.2 al Contractului specific și rata de utilizare efectivă în scopul acțiunii pot fi luate în considerare atunci când se stabilesc costurile eligibile. Cu titlu de excepție, conform condițiilor speciale din Contractul specific, totalitatea costului de achiziționare a echipamentului poate fi eligibilă, dacă acest lucru este justificat de natura acțiunii și de contextul utilizării echipamentului sau a activelor;

- (d) costurile cu materialele consumabile și furniturile, cu condiția ca acestea:
  - (i) să fie achiziționate în conformitate cu articolul II.10.1 și
  - (ii) să fie direct alocate acțiunii;
- (e) costurile care rezultă direct din cerințele impuse prin Contractul Cadru sau printr-un contract specific (difuzarea de informații, evaluarea specifică a acțiunii, audituri, traduceri, reproducere), inclusiv costurile

legate de garanțiile financiare solicitate, cu condiția ca serviciile respective să fie achiziționate în conformitate cu articolul II.10.1;

- (f) costurile ocazionate de subcontracte în sensul articolului II.11, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la articolul II.11.1 literele (a), (b), (c) și (d);
- (g) costurile cu sprijinul financiar acordat terților în sensul articolului II.12, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la articolul respectiv;
- (h) taxele, impozitele și spezele plătite de partener, în special taxa pe valoarea adăugată (TVA), cu condiția ca acestea să fie incluse în costurile directe eligibile, cu excepția cazului în care există dispoziții contrare în Condițiile speciale ale Contractului specific.

II.19.3 Costuri indirecte eligibile

Pentru a fi eligibile, costurile indirecte ale acțiunii trebuie să reprezinte o cotă justă din cheltuielile indirecte generale ale partenerului și să întrunească condițiile de eligibilitate prevăzute la articolul II.19.1.

Costurile indirecte eligibile trebuie declarate pe baza unei rate forfetare de 7 % din costurile directe totale eligibile, cu excepția cazului în care se prevede altfel la articolul 3.2 din Contractul specific.

II.19.4 Costuri neeligibile

Pe lângă orice alte costuri care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul II.19.1, următoarele costuri nu pot fi considerate eligibile:

- (a) randamentul capitalului și dividendele plătite de un partener;
- (b) costurile aferente datoriei și serviciului datoriei;
- (c) provizioanele pentru pierderi sau datorii;
- (d) dobânda datorată;
- (e) creanțele incerte;

- (f) pierderile din diferențe de curs valutar;
- (g) costurile aferente viramentelor efectuate de Comisie și percepute de banca unui partener;
- (h) costurile declarate de partener în cadrul unei alte acțiuni care primește un grant finanțat de la bugetul Uniunii. Printre aceste granturi se numără granturile acordate de un stat membru și finanțate de la bugetul Uniunii și granturile acordate de alte organisme decât Comisia în scopul executării bugetului Uniunii. În particular, dacă partenerul primește un grant de funcționare de la bugetul Uniunii sau Euratom, nu poate declara costuri indirecte pentru perioada în cauză, mai puțin în cazurile în care poate demonstra ca acel grant nu acoperă costurile.
- (i) contribuțiile în natură din partea terților;
- (j) cheltuielile excesive sau nechibzuite;
- (k) taxa pe valoarea adăugată deductibilă.

ARTICOLUL II.20 – CARACTERUL IDENTIFICABIL ȘI VERIFICABIL AL SUMELOR DECLARATE

II.20.1 Declararea costurilor și a contribuțiilor

Fiecare partener trebuie să declare drept costuri eligibile sau drept contribuție solicitată:

- (a) în cazul costurilor efective: costurile suportate efectiv pentru acțiune;
- (b) în cazul costurilor unitare sau al contribuțiilor unitare: suma obținută prin înmulțirea valorii per unitate, prevăzută Articolul 3.2 litera (a) (ii) sau Articolul 3.2 litera (b) din Contractul specific cu numărul efectiv de unități utilizate sau produse;

- (c) în cazul costurilor forfetare sau al contribuțiilor pe bază de sume forfetare: suma globală prevăzută la articolul 3.2 litera (a) punctul (iii) sau la articolul 3.2 litera (c) din Contractul specific, dacă sarcinile corespunzătoare sau partea din acțiune, astfel cum este descrisă în anexa II din Contractul specific, au fost implementate în mod adecvat;
- (d) în cazul costurilor pe bază de rată forfetară sau al contribuțiilor pe bază de rată forfetară: suma obținută prin aplicarea ratei forfetare menționate la articolul 3.2 litera (a) punctul (iv) sau la articolul 3.2 litera (d) din Contractul specific;
- (e) în cazul costurilor unitare declarate pe baza practicilor obișnuite ale partenerului de contabilizare a costurilor: suma obținută prin înmulțirea valorii per unitate, calculată în conformitate cu practicile obișnuite de contabilizare a costurilor ale partenerului, cu numărul efectiv de unități utilizate sau produse;
- (f) în cazul costurilor forfetare declarate pe baza practicilor obișnuite de contabilizare a costurilor ale partenerului: suma globală calculată în conformitate cu practicile sale obișnuite de contabilizare a costurilor, dacă sarcinile corespunzătoare sau partea din acțiune au fost implementate în mod adecvat;
- (g) în cazul costurilor pe bază de rată forfetară declarate pe baza practicilor obișnuite de contabilizare a costurilor ale partenerului: suma obținută prin aplicarea ratei forfetare calculate în conformitate cu practicile obișnuite de contabilizare a costurilor ale partenerului.

II.20.2 Evidențe și alte documente de justificare a costurilor și a contribuțiilor declarate

Fiecare partener trebuie să prezinte următoarele elemente, dacă i se solicită acest lucru, în contextul controalelor sau auditurilor descrise la articolul II.27:

- (a) în cazul costurilor efective: documente justificative adecvate care să ateste costurile declarate, cum ar fi contracte, facturi și evidențe contabile.

În plus, procedurile contabile și procedurile de control intern obișnuite ale partenerului trebuie să permită reconcilierea directă a sumelor declarate cu sumele înregistrate în evidențele sale contabile și cu sumele indicate în documentele justificative;

- (b) în cazul costurilor unitare sau al contribuțiilor unitare: documente justificative adecvate care să ateste numărul unităților declarate.

Partenerul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite sau să prezinte documente justificative, ca de exemplu evidențe contabile, care să ateste suma declarată pe unitate;

- (c) în cazul costurilor forfetare sau al contribuțiilor pe bază de sume forfetare: documente justificative adecvate care să ateste că acțiunea a fost implementată în mod corespunzător.

Partenerul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite sau să furnizeze documente justificative, ca de exemplu evidențe contabile, care să ateste suma declarată ca sumă forfetară;

- (d) în cazul costurilor pe bază de rată forfetară sau al contribuțiilor pe bază de rată forfetară: documente justificative adecvate care să ateste costurile eligibile sau contribuția solicitată la care se aplică rata forfetară.

Partenerul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite sau să prezinte documente justificative, ca de exemplu evidențe contabile, pentru rata forfetară aplicată;

- (e) în cazul costurilor unitare declarate pe baza practicilor obișnuite de contabilizare a costurilor ale partenerului: documente justificative adecvate care să ateste numărul unităților declarate;

- (f) în cazul costurilor forfetare declarate pe baza practicilor obișnuite de contabilizare a costurilor ale partenerului: documente justificative adecvate care să ateste că acțiunea a fost implementată în mod corespunzător;

- (g) în cazul costurilor pe bază de rată forfetară declarate pe baza practicilor obișnuite de contabilizare a costurilor ale partenerului: documente justificative adecvate care să ateste costurile eligibile la care se aplică rata forfetară.

II.20.3 Condiții de stabilire a conformității practicilor de contabilizare a costurilor

II.20.3.1 În cazul articolului II.20.2 literele (e), (f) și (g), partenerul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite, însă acesta trebuie să se asigure că practicile de contabilizare a costurilor utilizate în scopul declarării costurilor eligibile respectă următoarele condiții:

- (a) practicile de contabilizare a costurilor utilizate sunt practicile sale obișnuite de contabilizare a costurilor și sunt aplicate în mod coerent, pe baza unor criterii obiective, independent de sursa de finanțare;
- (b) costurile declarate pot fi reconciliate direct cu sumele înregistrate în evidențele sale contabile generale și
- (c) categoriile de costuri utilizate pentru stabilirea costurilor declarate nu includ niciun fel de costuri neeligibile sau costuri acoperite de alte forme de grant, conform articolului 3.2 din Contractul specific.

II.20.3.2 Partenerul poate înainta Comisiei o cerere prin care îi solicită să evalueze conformitatea practicilor sale obișnuite de contabilizare a costurilor, în cazul în care Contractul specific conține o prevedere în acest sens. Cererea trebuie să fie însoțită de un certificat privind conformitatea practicilor de contabilizare a costurilor („certificat privind conformitatea practicilor de contabilizare a costurilor”), în cazul în care Contractul specific prevede această obligație.

Certificatul privind conformitatea practicilor de contabilizare a costurilor trebuie:

- (a) să fie emis de un auditor autorizat sau, dacă partenerul este un organism public, de un funcționar public competent și independent și
- (b) să fie întocmit în conformitate cu anexa VII.

Certificatul trebuie să ateste că practicile de contabilizare a costurilor utilizate de partener în scopul de a declara costurile eligibile îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul II.20.3.1 și condițiile suplimentare care ar putea fi prevăzute în Contractul specific.

II.20.3.3 În cazul în care Comisia a confirmat că practicile obișnuite de contabilizare a costurilor ale partenerului sunt conforme, costurile declarate în urma aplicării acestor practici nu pot fi contestate ex post, dacă:

- (a) practicile utilizate efectiv corespund celor aprobate de Comisie și
- (b) partenerul nu a tăinuit informații în scopul aprobării practicilor sale de contabilizare a costurilor.

ARTICOLUL II.21 — ELIGIBILITATEA COSTURILOR SUPTATE DE ENTITĂȚILE AFILIATE PARTENERILOR

În cazul în care condițiile speciale sau Contractul specific conțin o dispoziție privind entitățile afiliate partenerilor, costurile suportate de o astfel de entitate sunt eligibile, dacă:

- (a) îndeplinesc aceleași condiții de la articolele II.19 și II.20, astfel cum se aplică partenerului și
- (b) partenerul la care entitatea este afiliată se asigură că toate condițiile care i se aplică în temeiul articolelor II.4, II.5, II.6, II.8, II.10, II.11 și II.27 se aplică, de asemenea, entității.

ARTICOLUL II.22 — TRANSFERURI BUGETARE

Partenerul poate ajusta bugetul estimativ prevăzut în anexa II a Contractului Specific prin transferuri între diferitele categorii bugetare, dacă acțiunea este implementată în

conformitate cu anexa II. Această ajustare nu necesită o modificare a acordului, astfel cum se prevede la articolul II.13.

Cu toate acestea, partenerul nu poate să adauge costurile aferente subcontractelor care nu sunt prevăzute în anexa II a Contractului specific, cu excepția cazului în care respectivele subcontracte suplimentare sunt aprobate de Comisie în conformitate cu articolul II.11.1 litera (d).

Primele doua paragrafe nu se aplică sumelor care, în conformitate cu articolul 3.2 litera (a) (iii) sau litera (c) din Contractul specific iau forma sumelor forfetare.

ARTICOLUL II.23 – NEÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR DE RAPORTARE

Comisia poate rezilia Contractul cadru de parteneriat sau în contractual specific în conformitate cu articolul II.17.2.2 litera (b) și poate reduce grantul specific, astfel cum se prevede la articolul II.25.4, în cazul în care partenerul:

- (a) nu a depus o cerere de plată intermediară sau de plată a soldului însoțită de documentele menționate la articolul 4.3 sau 4.4 din Contractul specific, în termen de 60 de zile calendaristice de la sfârșitul perioadei de raportare corespunzătoare și
- (b) nu depune această cerere nici în termen de 60 de zile calendaristice de la înștiințarea scrisă pe care i-a trimis-o Comisia.

ARTICOLUL II. 24 – SUSPENDAREA PLĂȚILOR ȘI TERMENELE DE PLATĂ

II.24.1 Suspendarea plăților

II.24.1.1 Motive de suspendare

Comisia poate să suspende, în orice moment al implementării Contractului specific, integral sau parțial, plata de prefinanțare și plățile intermediare sau plata soldului:

- (a) în cazul în care Comisia are dovezi că un partener se face vinovat de erori substanțiale, nereguli sau fraude în procedura de atribuire sau în cursul

punerii în aplicare a Contractului cadru sau a Contractului specific sau în cazul în care partenerul nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul Contractului cadru sau al Contractului specific;

- (b) în cazul în care Comisia are dovezi că un partener se face vinovat de erori sistemice sau recurente, nereguli, fraudă sau încălcări grave ale obligațiilor care îi revin în cadrul altor granturi finanțate de Uniune sau de Comunitatea Europeană a Energiei Atomice („Euratom”) care au fost acordate partenerului în condiții similare, iar acele erori, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor au un impact semnificativ asupra prezentului grant sau
- (c) în cazul în care Comisia bănuiește că un partener se face vinovat de erori substanțiale, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor în cursul procedurii de atribuire sau în cursul implementării Contractului cadru sau Contractului specific și trebuie să verifice dacă acestea au avut loc efectiv.

II.24.1.2 Procedura de suspendare

Etapa 1 — Înainte de a suspenda plățile, Comisia trebuie să trimită partenerului o notificare oficială:

- (a) prin care îl informează cu privire la:
  - (i) intenția sa de a suspenda plățile;
  - (ii) motivele suspendării;
  - (iii) în cazurile menționate la articolul II.24.1.1 literele (a) și (b), condițiile care trebuie să fie îndeplinite pentru reluarea plăților și
- (b) prin care îl invită să prezinte observații în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea notificării oficiale.

Etapa 2 — În cazul în care Comisia nu primește observații sau decide să continue procedura în pofida observațiilor pe care le-a primit, aceasta trebuie să trimită partenerului o notificare oficială prin care îl informează cu privire la:

- (a) suspendarea plăților;
- (b) motivele suspendării;
- (c) condițiile finale pentru reluarea plăților în cazurile menționate la articolul II.24.1.1 literele (a) și (b);
- (d) data indicativă de finalizare a verificării necesare în cazul menționat la articolul II.24.1.1 litera (c).

Suspendarea intră în vigoare de la data la care Comisia trimite notificarea oficială privind suspendarea (etapa 2).

În caz contrar, Comisia trebuie să trimită partenerului o notificare oficială prin care îl informează că nu va continua procedura de suspendare.

II.24.1.3 Efectele suspendării

În perioada de suspendare a plăților, partenerul nu are dreptul să prezinte: cererile de plată și documentele justificative menționate la articolele 4.2, 4.3 și 4.4 din Contractul specific.

Cererile de plată și documentele justificative corespunzătoare pot fi transmise de îndată ce este posibil după reluarea plăților sau pot fi incluse în prima cerere de plată datorată după reluarea plăților în conformitate cu calendarul prevăzut la articolul 4.1 din Contractul specific.

Suspendarea plăților nu afectează dreptul partenerului de a suspenda implementarea acțiunii în conformitate cu articolul II.16.1 sau de a rezilia Contractul cadru sau contractual specific așa cum se prevede la articolul II.17.1.2.

II.24.1.4 Reluarea plăților

Pentru ca plățile să poată fi reluate de către Comisie, partenerul trebuie să întrunească cât mai curând posibil condițiile notificate și trebuie să informeze Comisia cu privire la progresele înregistrate.

În cazul în care sunt întrunite condițiile pentru reluarea plăților, suspendarea va fi revocată. Comisia va trimite partenerului o notificare oficială prin care îl informează cu privire la aceasta.

II.24.2 Suspendarea termenului de plată

II.24.2.1 Comisia poate suspenda în orice moment termenul de plată prevăzut la articolele 5.2, 5.3 și 5.4 din Contractul specific, în cazul în care cererea de plată nu poate fi aprobată deoarece:

- (a) nu este conformă cu prevederile Contractului cadru sau le Contractului specific;
- (b) nu au fost prezentate documentele justificative adecvate sau
- (c) există o îndoială cu privire la eligibilitatea costurilor incluse în declarațiile financiare și sunt necesare controale, analize, audituri sau investigații suplimentare.

II.24.2.2 Comisia trebuie să trimită partenerului o notificare oficială prin care îl informează cu privire la:

- (a) suspendare și
- (b) motivele suspendării.

Suspendarea intră în vigoare de la data la care Comisia trimite notificarea oficială.

II.24.2.3 În cazul în care condițiile de suspendare a termenului de plată nu mai sunt întrunite, suspendarea va fi revocată și termenul restant reîncepe să curgă.

Dacă suspendarea depășește două luni, partenerul poate întreba Comisia dacă suspendarea va continua.

Dacă termenul de plată a fost suspendat pe motiv că rapoartele tehnice sau declarațiile financiare nu sunt conforme cu prevederile Contractului specific sau ale Contractului cadru, iar raportul sau declarația revizuită nu a fost depusă sau a fost depusă, dar a fost, de asemenea, respinsă, Comisia poate să rezilieze Contractul specific sau Contractul cadru, astfel cum se prevede la articolul II.17.2.2 litera (b) și să reducă grantul, astfel cum se prevede la articolul II.25.4.

ARTICOLUL II.25 – CALCULAREA VALORII FINALE A GRANTULUI

Valoarea finală a grantului depinde de măsura în care acțiunea a fost implementată în conformitate cu condițiile Contractului specific sau ale Contractului cadru.

Valoarea finală a grantului se calculează de către Comisie în momentul plății soldului. Calculul implică următoarele etape:

Etapa 1 – Aplicarea ratei de rambursare la costurile eligibile și adăugarea contribuțiilor unitare, a celor pe bază de rată forfetară și a celor pe bază de sume forfetare

Etapa 2 – Limitarea valorii maxime a grantului

Etapa 3 – Reducerea rezultată din regula nonprofit

Etapa 4 – Reducerea rezultată din implementarea necorespunzătoare sau din încălcarea altor obligații.

II.25.1 Etapa 1 – Aplicarea ratei de rambursare la costurile eligibile și adăugarea contribuțiilor unitare, a celor pe bază de rată forfetară și a celor pe bază de sume forfetare

Această etapă se aplică astfel:

- (a) dacă, în conformitate cu articolul 3.2 litera (a) din Contractul specific, grantul ia forma rambursării costurilor eligibile, rata de rambursare menționată în articolul respectiv se aplică la costurile eligibile ale acțiunii aprobate de Comisie pentru categoriile de costuri corespunzătoare, pentru partener și entitățile afiliate corespunzătoare;
- (b) dacă, în conformitate cu articolul 3.2 litera (b) din Contractul specific, grantul ia forma unei contribuții unitare, contribuția unitară specificată în articolul respectiv se înmulțește cu numărul efectiv de unități aprobate de Comisie pentru partener și entitățile afiliate corespunzătoare;
- (c) dacă, în conformitate cu articolul 3.2 litera (c) din Contractul specific, grantul ia forma unei contribuții pe bază de sumă forfetară, Comisia aplică suma forfetară menționată la articolul respectiv pentru partener și

entitățile afiliate corespunzătoare, atunci când constată că sarcinile sau partea din acțiune corespunzătoare au fost implementate în mod adecvat în conformitate cu anexa II din Contractul specific;

- (d) dacă, în conformitate cu articolul 3.2 litera (d) din Contractul specific, grantul ia forma unei contribuții pe bază de rată forfetară, rata forfetară menționată la articolul respectiv se aplică la costurile eligibile sau la contribuția aprobată de Comisie pentru partener și entitățile afiliate corespunzătoare.

Dacă articolul 3.2 din Contractul specific prevede o combinație de diferite forme de grant, sumele obținute pentru diferitele forme de grant trebuie însumate.

II.25.2 Etapa 2 – Limitarea valorii maxime a grantului

Suma totală plătită partenerului de către Comisie nu poate în niciun caz să depășească *valoarea maximă a grantului*.

Dacă suma obținută în urma Etapei 1 este mai mare decât această valoare maximă, valoarea finală a grantului se limitează la această valoare maximă.

II.25.3 Etapa 3 – Reducerea rezultată din regula nonprofit

Grantul nu poate să genereze un profit pentru parteneri, cu excepția cazului în care se prevede altfel în condițiile speciale sau în Contractul specific.

„Profit” înseamnă excedentul sumei obținute în urma etapelor 1 și 2 plus veniturile totale ale acțiunii, în raport cu costurile eligibile totale ale acțiunii.

Costurile eligibile totale ale acțiunii sunt costurile eligibile totale consolidate, aprobate de Comisie pentru categoriile de costuri rambursate în conformitate cu articolul 3.2 litera (a) din Contractul specific.

Încasările totale ale acțiunii sunt încasările totale consolidate stabilite, generate sau confirmate la data la care cererea de plată a soldului este întocmită/întocmit de către partener.

Se consideră încasări următoarele:

- (a) veniturile generate de acțiune;
- (b) contribuțiile financiare acordate de terți unui partener sau unei entități afiliate, dacă sunt alocate în mod specific de către terți pentru finanțarea costurilor eligibile ale acțiunii rambursate de Comisie în conformitate cu articolul 3.2. (a) (i) din Contractul specific

Nu sunt considerate încasări:

- (a) contribuțiile financiare ale terților, dacă acestea pot fi utilizate pentru a acoperi alte costuri decât costurile eligibile în temeiul Contractului specific;
- (b) contribuțiile financiare ale terților fără obligația de a restitui sumele neutilizate la finalul perioadei de implementare.
- (c) în cazul unui grant operațional, costurile alocate pregătirii rezervelor.

Dacă există un profit, acesta va fi dedus proporțional cu rata finală de rambursare a costurilor eligibile efective ale acțiunii, aprobate de Comisie pentru categoriile de costuri menționate la articolul 3.2 litera (a) din Contractul specific. Deducerea se va aplica sumei calculate în urma etapelor 1 și 2.

II.25.4 Etapa 4 – Reducerea rezultată din implementarea necorespunzătoare sau din încălcarea altor obligații

Comisia poate reduce valoarea maximă a grantului dacă acțiunea nu a fost implementată în mod adecvat, conform descrierii din anexa II a Contractului specific (și anume, dacă nu a fost implementată sau dacă a fost implementată în mod necorespunzător, parțial sau tardiv) sau dacă s-a încălcat o altă obligație prevăzută în Contractul cadru sau în contractul specific.

Valoarea reducerii va fi proporțională cu măsura în care acțiunea a fost implementată în mod necorespunzător sau cu gravitatea încălcării.

Înainte de a reduce valoarea grantului, Comisia trebuie să trimită partenerului o notificare oficială:

- (a) prin care îl informează cu privire la:
  - (i) intenția sa de a reduce valoarea maximă a grantului;
  - (ii) suma cu care intenționează să reducă grantul;
  - (iii) motivele reducerii; și
- (b) prin care îl invită să prezinte observații în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea notificării oficiale.

În cazul în care Comisia nu primește observații sau decide să aplice reducerea în pofida observațiilor pe care le-a primit, aceasta va trimite partenerului o notificare oficială prin care îl informează cu privire la decizia sa.

Dacă reduce valoarea grantului, Comisia trebuie să calculeze valoarea redusă a grantului prin deducerea valorii care corespunde reducerii (calculată proporțional cu implementarea necorespunzătoare a acțiunii sau cu gravitatea încălcării obligațiilor) din valoarea maximă a grantului.

Valoarea finală a grantului va fi cea mai mică valoare dintre următoarele două:

- (a) suma obținută în urma etapelor 1-3 sau
- (b) valoarea redusă a grantului obținută în urma etapei 4.

ARTICOLUL II.26 – RECUPERAREA

II.26.1 Recuperarea în momentul plății soldului

Atunci când o suma trebuie recuperată în conformitate cu prevederile Contractului cadru sau ale unui contract specific, partenerul trebuie să ramburseze Comisiei suma în cauză.

Partenerul este responsabil pentru rambursarea oricărei sume plătite în mod necuvenit de Comisie ca o contribuție pentru costurile suportate de partener și entitățile sale afiliate.

II.26.2 Procedura de recuperare

Anterior recuperării, Comisia trebuie să trimită partenerului o notificare oficială:

- (a) prin care îl informează cu privire la intenția sa de a recupera suma plătită în mod necuvenit;
- (b) în care indică suma datorată și motivele recuperării și
- (c) prin care îl invită pe partener să prezinte observații într-un termen dat.

Dacă nu s-au prezentat observații sau dacă, în pofida observațiilor prezentate de partener, Comisia decide să continue procedura de recuperare, Comisia poate confirma recuperarea prin trimiterea unei notificări oficiale partenerului, care constă dintr-o notă de debit în care se menționează condițiile și termenul de plată.

Dacă plata nu s-a efectuat până la data precizată în nota de debit, Comisia va recupera suma datorată:

- (a) prin compensarea acesteia, fără consimțământul prealabil al partenerului, din orice sume datorate partenerului de către Comisie sau de către o agenție executivă (de la bugetul Uniunii sau al Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom)) („compensare”).

În circumstanțe excepționale, pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, Comisia poate compensa sumele înainte de data scadenței.

Măsura de compensare poate fi atacată în fața Tribunalului Uniunii Europene, în conformitate cu articolul 263 din TFUE;

- (b) prin executarea garanției financiare în cazul în care se prevede astfel, în conformitate cu articolul 5.2 din Contractul specific („executarea garanției financiare”);
- (c) prin introducerea de acțiuni în justiție, astfel cum se prevede la articolul II.18.2 sau în condițiile speciale, sau prin adoptarea unei decizii care constituie titlu executoriu, astfel cum se prevede la articolul II.18.3.

II.26.3 Dobânda de întârziere

Dacă plata nu se efectuează până la data specificată în nota de debit, suma care urmează să fie recuperată va fi majorată cu dobânda de întârziere, la rata stabilită la articolul 5.6 din Contractul specific, calculată din ziua următoare datei în care trebuia efectuată plata, conform notei de debit, și până la, inclusiv, data la care Comisia primește plata integrală a sumei.

Plățile parțiale trebuie, mai întâi, să fie creditate din cheltuieli și din dobânda de întârziere și apoi din principal.

II.26.4 Comisioane bancare

Comisiunile bancare ocazionate în procesul de recuperare trebuie suportate de partenerul vizat, cu excepția cazului în care se aplică Directiva 2007/64/CE.

ARTICOLUL II.27 – CONTROALE, AUDITURI ȘI EVALUĂRI

II.27.1 Controale tehnice și financiare, audituri, evaluări intermediare și finale

Pe parcursul implementării acțiunii sau ulterior, Comisia poate să efectueze controale și audituri tehnice și financiare pentru a stabili dacă partenerii implementează acțiunea în mod corespunzător și dacă respectă obligațiile care le revin în temeiul contractului specific sau ale contractului cadru. De asemenea, Comisia poate verifica evidențele statutare ale partenerilor în scopul unor evaluări periodice ale sumei forfetare, ale costurilor unitare sau ale sumelor pe bază de rate forfetare.

Informațiile și documentele prezentate cu ocazia controalelor sau auditurilor trebuie tratate în mod confidențial.

De asemenea, Comisia poate efectua o evaluare intermediară sau finală a impactului acțiunii în raport cu obiectivul programului în cauză al Uniunii.

Controalele, auditurile sau evaluările Comisiei pot fi efectuate fie direct de către personalul Comisiei, fie de către orice alt organism extern autorizat în acest scop în numele Comisiei.

Comisia poate iniția controalele, auditurile sau evaluările în cursul punerii în aplicare a acordului și pe o perioadă de cinci ani de la data plății soldului. Această perioadă este limitată la trei ani dacă valoarea maximă a grantului nu este mai mare de 60 000 EURO.

Se consideră că procedurile de control, audit sau evaluare sunt inițiate la data la care se primește scrisoarea Comisiei prin care se anunță procedura respectivă.

Dacă auditul este efectuat cu privire la o entitate afiliată, partenerul trebuie să informeze acea entitate afiliată.

II.27.2 Obligația de păstrare a documentelor

Partenerul trebuie să păstreze toate documentele originale, în special evidențele contabile și fiscale, stocate pe orice suport adecvat, inclusiv originalele digitalizate în cazul în care acestea sunt autorizate de legislația lor națională și în condițiile prevăzute de aceasta, pentru o perioadă de cinci ani de la data plății soldului.

Perioada de păstrare a documentelor este limitată la trei ani dacă valoarea maximă a grantului nu este mai mare de 60 000 EUR.

Perioadele prevăzute la primul și al doilea paragraf sunt mai mari dacă sunt în curs de desfășurare audituri, căi de atac, litigii sau proceduri de recuperare a creanțelor cu privire la grant, inclusiv în cazurile prevăzute la articolul II.27.7. În astfel de cazuri, partenerul trebuie să păstreze documentele până când respectivele audituri, căi de atac, litigii sau proceduri de recuperare a creanțelor au fost închise.

II.27.3 Obligația de a furniza informații

Partenerul trebuie să prezinte toate informațiile, inclusiv informațiile în format electronic, solicitate de Comisie sau de orice alt organism extern autorizat de către Comisie.

Dacă partenerul nu îndeplinește obligațiile prevăzute în primul paragraf, Comisia poate să considere:

- (a) costurile care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către partener ca fiind neeligibile;

- (b) contribuțiile unitare, pe bază de sumă forfetară sau de rată forfetară care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către partener ca fiind necuvenite.

II.27.4 Vizitele la fața locului

În cursul unei vizite la fața locului, partenerul trebuie să permită personalului Comisiei și personalului extern autorizat de către Comisie să aibă acces la siturile și sediile în care s-a desfășurat acțiunea, precum și la toate informațiile necesare, inclusiv la informațiile în format electronic.

Partenerii trebuie să se asigure că informațiile sunt disponibile la momentul vizitei la fața locului și că informațiile solicitate sunt furnizate într-o formă adecvată.

Dacă partenerul vizat refuză să acorde acces la situri, sedii și informații, în conformitate cu primul și al doilea paragraf, Comisia poate să considere:

- (a) costurile care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către partener ca fiind neeligibile;
- (b) contribuțiile unitare, pe bază de sumă forfetară sau de rată forfetară care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către partener ca fiind necuvenite.

II.27.5 Procedura contradictorie de audit

Pe baza constatărilor din cursul unui audit, trebuie întocmit un raport provizoriu („proiect de raport de audit”). Acesta trebuie trimis de Comisie sau de reprezentantul autorizat al acesteia partenerului vizat, care trebuie să aibă la dispoziție 30 de zile calendaristice de la data primirii raportului pentru a prezenta observații. Raportul final („raportul final de audit”) trebuie trimis partenerului vizat în termen de 60 de zile calendaristice de la expirarea termenului de prezentare a observațiilor.

II.27.6 Efectele constatărilor auditului

Pe baza constatărilor finale de audit, Comisia poate lua măsurile pe care le consideră necesare, inclusiv recuperarea integrală sau parțială a plăților realizate de aceasta, la

momentul plății soldului sau după plata soldului, astfel cum se prevede la articolul II.26.

În cazul constatărilor finale de audit stabilite după plata soldului, suma care trebuie recuperată corespunde diferenței dintre valoarea finală revizuită a grantului, stabilită în conformitate cu articolul II.25, și suma totală plătită partenerilor în temeiul contractului specific pentru implementarea acțiunii.

II.27.7 Corectarea erorilor sistemice sau recurente, a neregulilor, fraudelor sau încălcării obligațiilor

II.27.7.1 Comisia poate să extindă constatările de audit de la alte granturi la un grant specific asociat Contractului cadru dacă:

- (a) se constată că partenerul vizat a săvârșit erori sistemice sau recurente, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor în cadrul altor granturi ale UE sau Euratom care au fost acordate în condiții similare, iar acele erori, nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor au un impact semnificativ asupra unui grant specific asociat Contractului cadru și
- (b) constatările finale de audit sunt trimise partenerului vizat prin intermediul unei notificări oficiale, alături de lista granturilor care intră sub incidența constatărilor, în termenul prevăzut la articolul II.27.1.

Extinderea constatărilor poate avea drept urmare:

- (a) respingerea costurilor pe motiv că sunt neeligibile;
- (b) reducerea grantului, astfel cum se prevede la articolul II.25.4;
- (c) recuperarea sumelor necuvenite, astfel cum se prevede la articolul II.26;
- (d) suspendarea plăților, astfel cum se prevede la articolul II.24.1;
- (e) suspendarea implementării acțiunii, astfel cum se prevede la articolul II.16.2;
- (f) rezilierea, astfel cum se prevede la articolul II.17.2.

II.27.7.2 Comisia trebuie să trimită partenerului vizat o notificare oficială prin care îl informează de erorile sistemice sau recurente, precum și cu privire la intenția sa de a extinde constatările de audit, alături de lista granturilor afectate.

- (a) În cazul în care constatările vizează eligibilitatea costurilor, procedura este următoarea:

Etapa 1 – Notificarea oficială trebuie să includă:

- (i) o invitație de prezentare a observațiilor cu privire la lista granturilor afectate de constatări;
- (ii) o cerere de depunere a declarațiilor financiare revizuite pentru toate granturile afectate;
- (iii) atunci când este posibil, rata de corecție pentru extrapolare stabilită de Comisie pentru calcularea sumelor care urmează să fie respinse pe baza erorilor sistemice sau recurente, a neregulilor, fraudelor sau încălcării obligațiilor, dacă partenerul vizat:
  - consideră că depunerea declarațiilor financiare revizuite nu este posibilă sau realizabilă sau
  - nu va depune declarațiile financiare revizuite.

Etapa 2 – Partenerul vizat are la dispoziție 60 de zile calendaristice de la data la care primește notificarea oficială pentru a prezenta observații și declarațiile financiare revizuite sau pentru a propune o metodă alternativă de corecție justificată în mod corespunzător. Această perioadă poate să fie prelungită de Comisie în cazuri justificate.

Etapa 3 – Dacă partenerul vizat prezintă declarații financiare revizuite care țin seama de constatări, Comisia va stabili suma care trebuie corectată pe baza acestor declarații revizuite.

Dacă partenerul propune o metodă alternativă de corecție, iar Comisia o acceptă, Comisia trebuie să trimită partenerului vizat o notificare oficială, prin care îl informează:

- (i) că acceptă metoda alternativă;
- (ii) cu privire la costurile eligibile revizuite stabilite prin aplicarea acestei metode.

În caz contrar, Comisia trebuie să trimită partenerului vizat o notificare oficială, prin care îl informează:

- (i) că nu acceptă observațiile sau metoda alternativă propusă;
- (ii) cu privire la costurile eligibile revizuite stabilite prin aplicarea metodei de extrapolare notificată inițial partenerului.

Dacă erorile sistemice sau recurente, neregulile, fraudele sau încălcările obligațiilor se constată după plata soldului, suma care urmează să fie recuperată corespunde diferenței dintre:

- (i) valoarea finală revizuită a grantului, stabilită în conformitate cu articolul II.25, pe baza costurilor eligibile revizuite declarate de partener și aprobate de Comisie sau pe baza costurilor eligibile revizuite în urma extrapolării și
  - (ii) valoarea totală plătită partenerilor în temeiul acordului pentru implementarea acțiunii.
- (b) În cazul în care constatările se referă la implementarea necorespunzătoare sau la o încălcare a altei obligații, procedura este următoarea:

Etapa 1 – Notificarea oficială trebuie să includă:

- (i) o invitație adresată partenerului de prezentare a observațiilor cu privire la lista granturilor afectate de constatările respective și
- (ii) rata forfetară a corecției pe care Comisia intenționează să o aplice la valoarea maximă a grantului sau la o parte a acestuia, în conformitate cu principiul proporționalității.

Etapa 2 — Partenerul vizat are la dispoziție 60 de zile calendaristice de la data la care primește notificarea oficială pentru a prezenta observații sau pentru a propune o rată forfetară alternativă justificată în mod corespunzător.

Etapa 3 — În cazul în care Comisia acceptă rata forfetară alternativă propusă de partener, aceasta trebuie să trimită partenerului vizat o notificare oficială, prin care îl informează:

- (i) că acceptă rata forfetară alternativă;
- (ii) cu privire la valoarea corecției aduse grantului prin aplicarea acestei rate forfetare.

În caz contrar, Comisia trebuie să trimită partenerului vizat o notificare oficială, prin care îl informează:

- (i) că nu acceptă observațiile sau rata forfetară alternativă propusă;
- (ii) cu privire la valoarea corecției aduse grantului prin aplicarea ratei forfetare notificate inițial partenerului.

Dacă erorile sistemice sau recurente, neregulile, fraudele sau încălcările obligațiilor se constată după plata soldului, suma care urmează să fie recuperată corespunde diferenței dintre:

- (i) valoarea finală revizuită a grantului după corecția pe bază de rată forfetară și
- (ii) valoarea totală plătită partenerilor în temeiul acordului pentru implementarea acțiunii.

II.27.8 Controale și inspecții efectuate de OLAF

Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) dispune de aceleași drepturi precum Comisia, în special dreptul de acces, în scopul efectuării controalelor și investigațiilor.

În temeiul Regulamentului (Euratom, CE) nr. 2185/96⁴ al Consiliului și al Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013⁵, OLAF poate efectua, de asemenea, controale și inspecții la fața locului în conformitate cu procedurile stabilite de dreptul Uniunii pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii împotriva fraudei și a altor nereguli.

După este cazul, constatările OLAF pot avea ca rezultat recuperarea de către Comisie a sumelor care au fost plătite partenerului.

Mai mult, constatările aferente unei investigații a OLAF pot să conducă la urmărire penală în temeiul legislației naționale.

II.27.9 Controale și audituri efectuate de Curtea de Conturi Europeană

Curtea de Conturi Europeană dispune de aceleași drepturi precum Comisia, în special dreptul de acces, în scopul efectuării controalelor și auditurilor.

---

⁴ REGULAMENTUL (Euratom, CE) NR. 2185/96 AL CONSILIULUI din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri.

⁵ REGULAMENTUL (UE, EURATOM) NR. 883/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului.